

ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА АТЕСТАЦІЇ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Лурін І.А., Полусмак В.А., Іщенко О.А., Бабенко Л.С.

Військово-медичне управління Служби безпеки України

Резюме. У статті викладено організаційні аспекти порядку підвищення кваліфікації та атестації медичних працівників Служби безпеки України, підвищення професійного рівня в рамках позаузівського навчання.

Ключові слова: підвищення кваліфікації, атестація, атестаційна комісія, кваліфікаційна категорія.

Вступ. Питання професійної підготовки медичних працівників закладів охорони здоров'я СБ України, а саме: лікарів, провізорів, фармацевтів, молодших спеціалістів з медичною освітою, професіоналів з вищою немедичною освітою, є одним з основних в організації медичного забезпечення в системі СБУ.

Професійна підготовка співробітника закладу охорони здоров'я СБУ включає в себе проведення заходів з підвищення кваліфікації, та атестації спеціаліста на відповідність певній кваліфікаційній категорії.

Медичні працівники СБ України проходять наступні цикли підвищення кваліфікації: для лікарів (провізорів) – спеціалізація, тематичне удосконалення, інформації і стажування, передатестаційні цикли, цикли стажування; для молодших спеціалістів з медичною освітою та фармацевтів – цикли спеціалізації і тематичного удосконалення.

Навчання лікарів (провізорів) на циклах спеціалізації завершується атестацією на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікаря (провізора) - спеціаліста з конкретної спеціальності та видачею сертифікату спеціаліста встановленого зразка.

Тематичне удосконалення передбачає підвищення кваліфікації лікарів (провізорів) з окремих розділів відповідної спеціальності і є обов'язковим видом підвищення кваліфікації, яке проводиться не менше одного разу в період між проходженням передатестаційних циклів.

Цикли інформації і стажування є видом підвищення кваліфікації лікарів (провізорів), завданням яких є вивчення актуальних теоретичних питань і набуття практичних навичок з відповідного розділу спеціальності.

На циклах стажування до континенту слухачів входять лікарі, які не працювали за спеціальністю більше трьох років (наказ МОЗ України 17.03.1993 № 48 "Про порядок направлення на стажування лікарів і їх наступного допуску до лікарської діяльності") та лікарі, які своєчасно не пройшли атестацію на відповідність кваліфікаційній категорії або яким відмовлено у присвоєнні (підтвердженні) кваліфікаційної категорії.

На цикли спеціалізації, тематичного удосконалення, цикли передатестаційні та інформації і стажування не зараховуються лікарі-інтерни,

клінічні ординатори, магістранти, аспіранти та лікарі, що мали перерву в роботі за спеціальністю більше трьох років.

Результати дослідження та їх обговорення. Наказом МОЗ України від 07.07.2009 № 484 “Про затвердження Змін до Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах” було впроваджено критерії відповідності видів діяльності лікаря (провізора) в міжатестаційний період до певної кваліфікаційної категорії. Розпорядженням начальника ВМУ від 04.02.2010 №13-р “Про удосконалення підготовки лікарів (провізорів) закладів охорони здоров’я СБУ для проходження передатестаційних циклів” було запроваджено видачу довідки про кількість варіативної частини балів, яку отримали лікарі (провізори) в міжатестаційний період відповідно до Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційними циклами.

На передатестаційні цикли зараховуються лікарі (провізори) передчерговою атестацією на присвоєння або підтвердження кваліфікаційної категорії. На передатестаційні цикли приймаються лікарі (провізори) - спеціалісти суворо за спеціальністю, отриманою в інтернатурі або на циклах спеціалізації і мають відповідний стаж роботи в обраній спеціальності. Лікарям (провізорам), які успішно виконали навчальний план і програму та набрали необхідну кількість балів відповідно до Шкали значень різних видів діяльності лікарів (провізорів) у період між передатестаційними циклами та успішно склали кваліфікаційний іспит, видається свідоцтво встановленого зразку з рекомендацією про присвоєння відповідної кваліфікаційної категорії. Термін дії свідоцтва - один рік.

Зміна спеціальностей медико-профілактичного профілю на спеціальності за профілем “Лікувальна справа” і “Педіатрія” може здійснюватись тільки за дозволом МОЗ України.

Особи, які не набрали необхідної кількості балів з відповідної лікарської (провізорської) кваліфікаційної категорії, проходять комп’ютерний контроль рівня знань на категорію, якій відповідає набрана ними кількість балів з урахуванням пройденого передатестаційного циклу, або на підтвердження сертифіката лікаря-спеціаліста (провізора-спеціаліста), що дає право обіймати посаду лікаря-спеціаліста (провізора-спеціаліста) з певної лікарської (провізорської) спеціальності (п.1.9. Змін до Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах, затвердженого наказом МОЗ України від 18.05.94 № 73).

В закладах охорони здоров’я СБУ щорічно в кінці року складається план підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних працівників відповідного закладу на наступний рік, де вказується вид підвищення кваліфікації (передатестаційний цикл, тематичне удосконалення тощо) та період проходження (перше або друге півріччя). Цей план затверджується відповідним керівником органу, підрозділу, закладу СБУ, до складу якого входить медичний заклад. У ВМУ такий план затверджується начальником ВМУ.

З метою чіткої організації проведення підвищення кваліфікації співробітників закладів охорони здоров’я СБУ до закладів післядипломної

освіти МОЗ України щорічно направляються відповідні заявки, складені на основі плану. Заклади післядипломної освіти МОЗ України проводять комплектування циклів за цими заявками. Працівники охорони здоров'я, які працюють поза системою закладів МОЗ України, зокрема відомчого підпорядкування, зараховуються на навчання за угодою на умовах платних освітніх послуг. Питання оплати навчання співробітників закладів охорони здоров'я СБУ вирішується за рахунок видатків виробничого відомчого органу, підрозділу, закладу СБУ, передбачених на відповідні цілі.

Наказом ЦУ СБУ від 23.09.2011 №367 "Про атестацію у Службі безпеки України лікарів, провізорів, фармацевтів, молодших спеціалістів з медичною освітою, професіоналів з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я" оголошено до застосування при проведенні у СБУ атестації співробітників закладів охорони здоров'я СБУ ряд нормативно-правових актів МОЗ України, а саме:

Положення про порядок направлення на стажування лікарів, які не працювали за спеціальністю більше трьох років, і про порядок їх наступного допуску до лікарської діяльності, затверджене наказом МОЗ України від 17.03.93 №48, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 01.04.93 за №19;

Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах, затверджене наказом МОЗ України від 18.05.94 №73, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 18.07.94 за №146/355;

Положення про порядок проведення атестації лікарів, затверджене наказом МОЗ України від 19.12.97 №359, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 14.01.98 за №14/2454;

наказ МОЗ України від 28.10.2002 №385 "Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12.11.2002 за №892/7180;

Положення про проведення атестації провізорів, Номенклатуру провізорських спеціальностей та Положення про порядок проведення атестації фармацевтів, затверджених наказом МОЗ України від 12.12.2006 №818, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 26.12.2006 за №1367/13241;

Положення про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою, затверджене наказом МОЗ України від 23.11.2007 №742, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 12.12.2007 за №1368/14635;

наказ МОЗ України від 12.08.2009 №588 "Про атестацію професіоналів з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23.09.2009 за №895/16911.

Також вищезазначеним наказом ЦУ СБУ затверджене Положення про комісію з проведення у Службі безпеки України атестації лікарів, провізорів, фармацевтів, молодших спеціалістів з медичною освітою, а також професіоналів з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я (далі – Атестаційна комісія), яка діє при Військово-медичному управлінні. До складу Атестаційної комісії входять голова, два заступника та секретар, які на постійній основі призначаються наказом начальника ВМУ. Інші

члени Атестаційної комісії призначаються наказом начальника ВМУ завчасно до проведення атестації за поданням голови Атестаційної комісії з урахуванням складу спеціальностей співробітників закладів охорони здоров'я СБУ, які підлягають атестації, та місця її проведення. Формою роботи Атестаційної комісії є засідання.

Атестація співробітників закладів охорони здоров'я СБУ проводиться з метою підвищення відповідальності за ефективність і якість роботи, раціональнішої розстановки кадрів фахівців з урахуванням їх професійної майстерності, досвіду та складності виконуваних робіт.

Атестаційна комісія визначає рівень професійної підготовки фахівців з урахуванням вимог, встановлених Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників (Випуск 78 "Охорона здоров'я", затвердженим та впровадженим в дію наказом МОЗ України від 29.03.2002 № 117 (далі – Кваліфікаційні характеристики), приймає рішення про присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії, при необхідності, рекомендує направлення фахівців на курси підвищення кваліфікації в першу чергу.

Атестація лікарів проводиться у відповідності до Положення про порядок проведення атестації лікарів (далі – Положення), затверджене наказом МОЗ України від 19.12.97 №359, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 14.01.98 за №14/2454.

Атестація на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційних категорій проводиться за бажанням лікаря з урахуванням вимог Кваліфікаційних характеристик. Лікарі, які протягом року після закінчення 5-річного терміну з моменту попередньої атестації не виявили бажання і не подали документи на чергову атестацію, крім випадків, передбачених пунктом 4.2 Положення, та лікарі, яким за рішенням атестаційної комісії відмовлено у присвоєнні (підтвердженні) другої кваліфікаційної категорії, підлягають атестації на визначення знань і практичних навиків з підтвердженням звання "лікар-спеціаліст" після проходження стажування.

Особи, які не працювали більше трьох років за конкретною лікарською спеціальністю, та особи, які своєчасно не пройшли атестацію на кваліфікаційну категорію або яким відмовлено у присвоєнні (підтвердженні) другої кваліфікаційної категорії, не можуть займатися лікарською діяльністю з цієї спеціальності без попереднього проходження стажування у порядку, передбаченому наказом МОЗ України від 17.03.93 № 48 "Про порядок направлення на стажування лікарів їх наступного допуску до лікарської діяльності".

Стажування лікарів здійснюється в закладах післядипломної освіти або на факультетах післядипломної освіти вищих медичних закладів освіти МОЗ України. Термін стажування від одного до шести місяців визначається лікарю у кожному випадку окремо органом охорони здоров'я. Лікарям за час стажування виплачується заробітна плата у розмірі посадового окладу лікаря-інтерна.

Особи, яким присвоєна кваліфікаційна категорія, проходять атестацію на її підтвердження не раніше одного разу в 5 років.

За бажанням спеціаліста атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії може бути проведена і через менший строк, але не раніше ніж через один рік з моменту попередньої атестації.

До атестації на присвоєння кваліфікаційних категорій допускаються лікарі-спеціалісти за спеціальностями, передбаченими Номенклатурою лікарських спеціальностей, які працюють за сертифікатом лікаря-спеціаліста та закінчили протягом року перед атестацією передатестаційний цикл в закладі післядипломної освіти або на факультеті післядипломної освіти.

Лікарі-спеціалісти, які закінчили навчання в клінічній ординатурі чи аспірантурі і мають необхідний стаж практичної роботи за даною спеціальністю, допускаються протягом року після закінчення навчання до атестації на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії без проходження передатестаційного циклу. Передатестаційний іспит вони складають перед закінченням навчання на кафедрах закладів післядипломної освіти, факультетів післядипломної освіти, на яких створені екзаменаційні комісії за відповідним фахом.

Лікарі, які отримали незадовільну оцінку на іспиті, після передатестаційного циклу допускаються до складання повторного іспиту тільки після закінчення нового передатестаційного циклу в порядку, встановленому Положенням про проведення іспитів на передатестаційних циклах, затверджене наказом МОЗ України від 18.05.94 №73.

Лікарі, які бажають пройти атестацію на присвоєння кваліфікаційної категорії, подають необхідні документи до Атестаційної комісії не пізніше як за два місяці до початку її роботи.

В Атестаційну комісію подаються: заява лікаря, звіт про професійну діяльність за останні три роки, затверджений керівником закладу охорони здоров'я СБУ, в якій лікар працює, копії дипломів, трудової книжки, сертифіката лікаря-спеціаліста, посвідчення про наявність кваліфікаційної категорії, якщо таке було видано раніше, свідоцтво закладу післядипломної освіти або факультету післядипломної освіти про складання іспиту після закінчення передатестаційного циклу, заповнений атестаційний листок, характеристику з місця роботи, рецензію на звіт, інші документи.

Лікарі, які змінювали місце роботи за останні три роки, подають звіти також з попередніх місць роботи, затверджені керівниками цих закладів, при цьому загальний термін перерв у роботі має не перевищувати трьох місяців.

В Атестаційну комісію можуть бути представлені також інші матеріали, які характеризують підготовку та практичну діяльність особи, яка атестується.

З метою систематизації і узагальнення вимог до написання звіту про професійну діяльність за останні три роки, оформлення табличного та графічного матеріалу Військово-медичним управлінням розроблені та впроваджені в 2010 році методичні рекомендації "Основні вимоги до оформлення звіту про роботу медичних та фармацевтичних працівників закладів охорони здоров'я СБ України в передатестаційний період" (далі – методичні рекомендації). При підготовці матеріалів звіту необхідно керуватися положеннями методичних рекомендацій.

У звіті, який лікар готує у довільній формі обсягом не більше 30 сторінок друкованого тексту, викладаються основні функції та особливості його професійної діяльності, показники роботи, передбачені статистичними формами, їх аналіз тощо.

Атестаційна комісія виносить своє рішення про присвоєння лікарю-спеціалісту кваліфікаційної категорії на підставі рецензії на звіт, документів, поданих відповідно до п. 3.4 Положення та співбесіди зі спеціалістом.

Встановлювати категорії, що вище ніж рекомендовані закладом післядипломної освіти або факультетом післядипломної освіти, Атестаційній комісії не дозволяється.

Кваліфікація лікарів-спеціалістів визначається атестаційною комісією за трьома кваліфікаційними категоріями:

Друга кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам зі стажем роботи з даної спеціальності не менше п'яти років, які мають необхідну за програмою теоретичну та практичну підготовку за своєю спеціальністю, володіють сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих.

Перша кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам зі стажем роботи з даної спеціальності не менше семи років, які мають необхідну за програмою теоретичну та практичну підготовку за своєю та за суміжними спеціальностями, володіють сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих.

Вища кваліфікаційна категорія присвоюється лікарям-спеціалістам, які мають стаж роботи не менше 10 років і високу теоретичну та практичну професійну підготовку згідно з програмою, володіють сучасними методами профілактики, діагностики і лікування хворих за своєю та суміжними спеціальностями.

При присвоєнні кваліфікаційних категорій рекомендується дотримуватися послідовності: друга, перша, вища.

До стажу роботи за спеціальністю для атестації на кваліфікаційну категорію зараховуються період роботи, навчання в інтернатурі, магістратурі, клінічній ординатурі і аспірантурі за цією спеціальністю.

Робота в органах охорони здоров'я, служба в Збройних Силах та інших військових формуваннях зараховується до стажу роботи за будь-якою спеціальністю. Підприємницька діяльність за однією із лікарських спеціальностей, що підтверджується відповідними документами, зараховується до стажу роботи з цієї спеціальності.

Лікарям організаторам охорони здоров'я до стажу роботи за спеціальністю "Організація і управління охороною здоров'я" зараховується період навчання в клінічній ординатурі і аспірантурі за будь-якою спеціальністю.

Атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії підлягають (за бажанням) особи, яким присвоєні кваліфікаційні категорії, в строк до 5 років з дня попередньої атестації.

Від атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії звільняються вагітні жінки та особи, що знаходяться у відпустці по догляду за дитиною,

згідно з чинним законодавством термін їх чергової атестації відповідно переноситься.

У випадку виробничої необхідності або з інших об'єктивних причин термін атестації лікарів на підтвердження кваліфікаційної категорії може бути перенесено наказом по органу охорони здоров'я, де має атестуватися лікар на строк не більше одного року.

Перед атестацією на підтвердження кваліфікаційної категорії лікарі проходять передатестаційний цикл в закладах післядипломної освіти і складають іспит згідно з Положенням, затвердженим наказом МОЗ України від 18.05.94 № 73.

За результатами атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії Атестаційна комісія приймає такі рішення: підтвердити кваліфікаційну категорію з конкретної лікарської спеціальності або відмовити у підтвердженні категорії.

У разі відмови у підтвердженні кваліфікаційної категорії Атестаційна комісія виносить рішення про її зниження чи зняття.

При підтвердженні лікарем кваліфікаційної категорії в посвідченні ставиться відповідна відмітка або видається нове посвідчення, коли у попередньому не залишилось місця для відміток.

Лікарям, яким за наслідками атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії змінено кваліфікаційну категорію, видаються нові посвідчення, а тим, кому відмовлено у підтвердженні другої категорії, – витяг з протоколу засідання Атестаційної комісії, завірений органом охорони здоров'я у двотижневий строк з дня атестації.

Атестація молодших спеціалістів з медичною освітою проводиться відповідно до Положення про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою, затвердженого наказом МОЗ України від 23.11.2007 № 742 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.12.2007 за № 1368/14635.

Метою атестації є підвищення їх кваліфікації, професійного рівня і спрямована на вдосконалення та поліпшення якості медичного обслуговування прикріплених контингентів.

Основними завданнями атестації молодших спеціалістів з медичною освітою є визначення обсягу знань, практичних навиків, застосування їх в професійній діяльності, своєчасного підвищення кваліфікації фахівців.

Атестація молодших спеціалістів з медичною освітою структурних підрозділів ВМУ, проводиться Атестаційною комісією.

Атестація молодших спеціалістів з медичною освітою відокремлених підрозділів Військово-медичного управління та санаторно-курортних закладів СБ України проводиться як Атестаційною комісією, так і територіальними атестаційними комісіями закладів охорони здоров'я відповідних територіальних одиниць, підпорядкованих МОЗ України.

Право на атестацію мають:

молодші спеціалісти з медичною освітою всіх спеціальностей, що отримали освітньо-кваліфікаційний рівень “молодший спеціаліст” або “бакалавр” у вищих навчальних закладах I-IV рівнів акредитації;

особи, що мають незакінчену вищу освіту та в установленому порядку допущені до медичної діяльності на посадах, які вони обіймають;

особи, що не мають відповідної освіти, але допущені Міністерством охорони здоров'я України або МОЗ СРСР до роботи на посадах молодших спеціалістів з медичною освітою (середніх медичних працівників). Такі особи проходять атестацію за спеціальностями, до яких віднесені ці посади;

мають стаж роботи за спеціальністю, за якою атестуються, не менше 5 років;

закінчили протягом останніх п'яти років в закладі (підрозділі) післядипломної освіти курси підвищення кваліфікації молодших спеціалістів з медичною освітою;

виявили бажання атестуватися на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії.

Установлюються два види атестації молодших спеціалістів з медичною освітою: атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії; атестація на підтвердження кваліфікаційної категорії.

Атестація проводиться за спеціальностями, передбаченими Номенклатурою спеціальностей молодших спеціалістів з медичною освітою (далі – Номенклатура спеціальностей) з урахуванням вимог Кваліфікаційних характеристик до молодших спеціалістів з медичною освітою.

Кваліфікація молодших спеціалістів з медичною освітою визначається Атестаційною комісією за трьома кваліфікаційними категоріями: друга, перша, вища.

Друга кваліфікаційна категорія присвоюється (підтверджується) молодшим спеціалістам з медичною освітою зі стажем роботи з даної спеціальності не менше п'яти років, які мають необхідний практичний досвід, добру теоретичну і практичну підготовку, пройшли відповідні курси підвищення кваліфікації, мають знання із суміжних дисциплін, сумлінно виконують свої обов'язки і беруть активну участь у пропаганді здорового способу життя.

Перша кваліфікаційна категорія присвоюється (підтверджується) молодшим спеціалістам з медичною освітою зі стажем роботи з даної спеціальності не менше семи років, які мають високу теоретичну, практичну і професійну підготовку, пройшли відповідні курси підвищення кваліфікації, мають знання із суміжних дисциплін, сумлінно виконують свої обов'язки, беруть активну участь у використанні і впровадженні нових методів діагностики і лікування, у пропаганді здорового способу життя.

Вища кваліфікаційна категорія присвоюється (підтверджується) молодшим спеціалістам з медичною освітою зі стажем роботи з даної спеціальності не менше десяти років, які вирізняються високим професіоналізмом, володіють відмінною теоретичною і практичною підготовкою, мають знання із суміжних дисциплін, досконало володіють сучасною оргтехнікою, комп'ютером, активно використовують і впроваджують нові передові методи діагностики та лікування, пройшли відповідні курси

підвищення кваліфікації, сумлінно виконують свої обов'язки і є наставниками молодих спеціалістів, пропагандистами здорового способу життя.

Атестація молодших спеціалістів з медичною освітою здійснюється один раз на п'ять років. За бажанням фахівця при наявності необхідного стажу роботи атестація на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії може бути проведена і через менший строк, але не раніше ніж через рік з моменту попередньої атестації. У разі позачергової атестації термін наступної атестації встановлюється через 5 років.

Від атестації звільнюються вагітні жінки, а також особи, що перебувають у відпустці по догляду за дитиною, згідно з чинним законодавством. Термін їх чергової атестації відповідно переноситься наказом керівника закладу.

Фахівці, які бажають пройти атестацію на присвоєння (підтвердження) кваліфікаційної категорії, подають до Атестаційної комісії атестаційну справу не пізніше ніж за 2 місяці до її засідання.

Звіт готується відповідно до вимог методичних рекомендацій, в якому відображається виконана за цей час робота, її обсяг, основні показники, перелік та ступінь володіння практичними навичками зі спеціальності, проведені санітарно-освітні заходи та інформація про підвищення кваліфікації. Керівник закладу (заступник керівника) затверджує звіт фахівця. Звіт може бути затверджений із зауваженнями (за наявності).

Атестація на присвоєння кваліфікаційної категорії проводиться із запрошенням фахівця на засідання Атестаційної комісії, яка виносить своє рішення про присвоєння молодшим спеціалістам з медичною освітою кваліфікаційної категорії на підставі даних звіту, рецензії на звіт, документів, поданих до Атестаційної комісії та співбесіди з фахівцем.

За результатами атестації на присвоєння кваліфікаційної категорії Атестаційна комісія приймає такі рішення: присвоїти кваліфікаційну категорію; відмовити в присвоєнні кваліфікаційної категорії.

У разі відмови у присвоєнні кваліфікаційної категорії, на яку претендує фахівець, Атестаційна комісія може підтвердити раніше присвоєну категорію (при її наявності) або понизити її.

Особам, яким відмовлено в присвоєнні другої кваліфікаційної категорії, видається витяг з протоколу засідання Атестаційної комісії, завірений органом охорони здоров'я, у двотижневий строк з дня атестації.

При присвоєнні кваліфікаційних категорій рекомендується дотримуватися послідовності: друга, перша, вища.

Особі, якій за результатами атестації присвоєна кваліфікаційна категорія з конкретної спеціальності, видається посвідчення встановленого зразка. Молодшим спеціалістам з медичною освітою, яким унаслідок атестації змінена кваліфікаційна категорія, видається нове посвідчення.

Атестації на підтвердження кваліфікаційної категорії підлягають за (бажанням) фахівці, яким присвоєні кваліфікаційні категорії, у строк до 5 років з дня попередньої атестації.

Атестація на підтвердження кваліфікаційної категорії проводиться, як правило, без запрошення особи, яка атестується, на засідання Атестаційної

комісії на підставі наданої атестаційної справи. У разі виникнення необхідності змінити раніше присвоєну категорію фахівця запрошують на засідання Атестаційної комісії.

У разі невиконання (неналежного виконання) фахівцем прав та обов'язків, визначених посадовою інструкцією, може проводитися його дострокова атестація. При цьому керівник закладу охорони здоров'я СБУ направляє до Атестаційної комісії подання, попередньо узгоджене з профспілковою організацією про зняття кваліфікаційної категорії або про її пониження, зазначаючи при цьому підстави для винесення такого рішення і надаючи документи з обґрунтуванням рішення. Подання розглядається в Атестаційній комісії, на засідання якої запрошують фахівця без попереднього проходження курсів підвищення кваліфікації і звіту про роботу за фахом за останні три роки. Відсутність працівника на засіданні Атестаційної комісії без поважних причин не заважає їй прийняти відповідне рішення.

За результатами атестації Атестаційна комісія може прийняти такі рішення: залишити наявну кваліфікаційну категорію, надати рекомендації щодо усунення недоліків у роботі фахівця, підвищити його фаховий рівень; зняти або понизити наявну кваліфікаційну категорію. Термін дії кваліфікаційної категорії при цьому не змінюється.

За бажанням фахівця наступна атестація може бути проведена не раніше ніж через рік з моменту останньої атестації після проходження відповідних курсів підвищення кваліфікації.

Вимоги до організації та проведення передатестаційної підготовки провізорів, фармацевтів та спеціалістів з вищою немедичною освітою, які працюють в закладі охорони здоров'я СБУ, а також вимоги до підготовки звітних матеріалів аналогічні до вимог, що пред'являються до фахівців лікарських спеціальностей та молодших спеціалістів з медичною освітою, за виключенням форми атестаційного листка.

Атестація зазначених спеціалістів проводиться Атестаційною комісією відповідно до Положення про проведення атестації провізорів, Номенклатури провізорських спеціальностей та Положення про порядок проведення атестації фармацевтів, затверджених наказом МОЗ України від 12.12.2006 №818, зареєстроване в Міністерстві юстиції України 26.12.2006 за №1367/13241.

Підвищення професійного рівня особового складу ВМУ здійснюється також в рамках позаузів'яського навчання за такими формами:

участь в медичних з'їздах, симпозиумах, конференціях, школах (за різними спеціальностями);

підготовка та прослуховування лекцій для лікарів ВМУ (шотижня – згідно з планом-графіком проведення занять з підвищення кваліфікації медичного персоналу ВМУ);

участь в засіданнях міських науково-практичних медичних спілок за спеціальностями;

зустрічі та бесіди з медичними представниками фармацевтичних фірм щодо особливостей клінічного застосування нових лікарських засобів;

клінічні розбори випадків захворювання та лікування хворих (на засіданнях протиракової, лікувально-консультативної комісії);

відвідування виставок медичного обладнання та апаратури, нових медичних видань;

участь в консиліумах, які проводяться спільно з фахівцями науково-дослідних інститутів та інших лікувальних закладів міста.

З метою розповсюдження передового досвіду у ВМУ 01.12.2012 відбувся VII науково-практичний семінар “Зварювання і термічна обробка живих тканин. Теорія. Практика. Перспективи.” у рамках якого проведено майстер-клас з on-line трансляцією операцій з використанням електрозварювальних технологій. В ньому прийняли участь Голова Служби безпеки України генерал-полковник Калінін І.О., Президент Національної академії наук України, академік Національної академії наук України Патон Б.Є., Президент Національної академії медичних наук України, академік Національної академії медичних наук України Сердюк А.М., ректори наукових установ, керівники закладів охорони здоров'я та керівники ВМС ВМУ СБУ в регіональних органах.

Для підвищення професійного рівня молодших спеціалістів з медичною освітою на базі ВМУ з 2010 року функціонують двотижневі курси підвищення кваліфікації медичних сестер з 36 годинною програмою навчання. Заняття проводяться у формі лекцій та практичних занять, які завершуються складанням заліків.

Нещодавно увійшли в загальну практику такі сучасні методи підвищення кваліфікації як дистанційне навчання та застосування стимуляційних технологій. Це дозволяє організувати в закладах охорони здоров'я процес безперервної медичної освіти без відриву від виробництва. Враховуючи зручність і ефективність вище зазначених методів вони також можуть бути застосованими в системі охорони здоров'я СБУ.

Висновки

В СБУ існує налагоджена система підвищення кваліфікації та атестації медичних працівників, що відповідає всім вимогам законодавства України. Враховуючи завдання, покладені на ВМУ СБ України, та потребу у високопрофесійних медичних кадрах, і надалі в закладах охорони здоров'я СБУ буде приділятися значна увага удосконаленню професійного рівня як пріоритетному напрямку роботи.

Література

1. Закону України “Про Службу безпеки України”.
2. Наказ ЦУ СБ України від 23.09.2011 №367 “Про атестацію у Службі безпеки України лікарів, провізорів, фармацевтів, молодших спеціалістів з медичною освітою, професіоналів з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я”
3. Положення про Військово-медичне управління, затверджене наказом СБ України від 12.07.2006 № 467/ДСК.

4. Положення про порядок проведення атестації лікарів, затверджене наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.12.97 № 359, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14.01.98 за № 14/2454.

5. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2002 № 385 "Про затвердження переліків закладів охорони здоров'я, лікарських, провізорських посад та посад молодших спеціалістів з фармацевтичною освітою у закладах охорони здоров'я", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12.11.2002 за № 892/7180.

6. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12.08.2009 № 588 "Про атестацію професіоналів з вищою немедичною освітою, які працюють в системі охорони здоров'я", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 вересня 2009 р. за № 895/16911.

7. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18.05.1994 № 73 "Про затвердження Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 05.07.1994 за № 146/355.

8. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 12.12.2006 № 818 "Про вдосконалення атестації провізорів та фармацевтів", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26.12.2006 за № 1366/13240.

9. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23.11.2007 № 742 "Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 12.12.2007 за № 1368/14635.

ОРГАНИЗАЦИЯ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ И АТТЕСТАЦИИ МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ СЛУЖБЫ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ

Лурин И.А., Полусмак В.А., Ищенко Е.А., Бабенко Л.С.

Резюме. В статье изложены организационные аспекты порядка повышения квалификации и аттестации медицинских работников Службы безопасности Украины, повышения профессионального уровня в рамках обучения вне учреждений последипломного образования.

Ключевые слова: *повышение квалификации, аттестация, аттестационная комиссия, квалификационная категория.*

ORGANIZATION OF THE IN-PLANT TRAINING AND ATTESTATION OF MEDICAL WORKERS OF SECURITY SERVICE OF UKRAINE

I.Lurin, V.Polusmak, E.Ishenko, L.Babenko

Summary. In the article are expounded the organizational aspects of order of the in-plant training and attestation of medical specialists of Security service of Ukraine, increase of professional level within the framework of teaching out of establishments of post-graduate education.

Keywords: *in-plant training, attestation, attestation commission, qualifying category.*